

موضوع: الگوی نوین شهرسازی با توجه به پدافند غیر عامل و کاهش مصرف انرژی با ساخت بنا در جبهه دوم

مقدمه:

این ایده زمانی مطرح شد که یکی از ایرانیان مقیم کانادا در توصیف منزل و ممله معلم فرزندش سافت وامد مسکونی در انتهای زمین را مطرح کرد. با ملاحظه تصاویر ماهواره ای شهر مورد نظر و بررسی برفی شهرهای اروپایی به پی گیری سافت در جبهه دوم به عنوان یک ایده پرداخته شد. هر چند که در موارد فوق و در اروپا بیشتر این نوع سافت در بافت غیر متراکم و روستایی متداول است و شرایط اقلیمی و سبزینگی آنها نیز عاملی است برای تمایل به این روش، حتی سافت بنا در وسط و یا استفاده از میاط فلوت پشتی، اما در شرایط نیمه خشک ایران به نظر می رسد روش پیوسته و منسجم مناسب تر باشد در ادامه به تشریح این روش می پردازیم.

خلاصه طرح ساخت منسجم در جبهه دوم:

با توجه به طرحهای جدید شهرسازی و نیز توسعه ساخت و ساز در کشور پیشنهاد می شود در تفکیکها و طرحهای جدید از شیوه ساخت منسجم و یا طرح ساخت در جبهه دوم، استفاده گردد. به این معنی که ساخت بنا در انتهای زمین انجام شود (نه به صورت شمالی و جنوبی متعارف) تا ضمن رعایت الگوی مصرف و کاهش مصرف انرژی در سرما و گرما؛ به رعایت بسیاری از قوانین و مقررات شهرسازی انجامیده و کمک شایانی به ایجاد شهر مطلوب بشود.

از جمله دلایل این پیشنهاد می توان به موارد زیر اشاره نمود:

1. استفاده بهینه از انرژی به دلیل بسته شدن سه جهت ساختمانها و باز ماندن تنها یک جهت از آنها (۳۶٪ اتلاف انرژی از جداره های خارجی ساختمان خارج می گردد^۱).
2. با عنایت به بحث پدافند غیر عامل، هنگام حوادث غیر مترقبه به دلیل مسدود نشدن معابر با آوار ساختمانهای مجاور، امداد رسانی راحت تر و معبر گشایی سریعتر انجام می پذیرد.
3. رعایت بهتر خط دید آسمان از منظر طراحی شهری به دلیل یکسانی معابر با فضاهای باز (طبق طرح ضمیمه).
4. صرفه جویی در هزینه ساخت بناها به دلیل نیاز به نما کاری فقط در یک سمت بنا(بر خلاف بناهای معروف به جنوبی که دو سوی خیابان و حیاط، نما کاری می شود).

^۱ ساختمانها سلولهای تشکیل دهنده ی بافت های شهری هستند نه تنها روش های طراحی و تولید و سافت جنس مصالح آنها که ممدود عمل و فعالیت آنها به طور عمده به چهار دیواری فضای درون ساختمان ممدود می گردد، بلکه الگوهای سافتار فضایی و بافت کالبدی شهرها و نحوه ی آرایش و استقرار سلول ها و ساختمان های شهری در نسبت و ربط با یکدیگر نیز در بهینه سازی مصرف انرژی تاثیر مهمی دارند. مجله شمس - سازمان نظام مهندسی ساختمان

۵. امکان توسعه بهتر و بهره مندی همسان از فضای سبز حیاطها با فضای سبز گذرگاهها (طبق طرح ضمیمه).
۶. امکان توسعه آتی شوارع به دلیل نیاز به تخریب کمتر و ذخیره سازی فضا در قالب فضاهای باز و حیاطهای واحد های مسکونی.
۷. امکان پیاده سازی طرح پرچین در شهرکها و مجتمع های مسکونی بسته و کنترل شده.
۸. نمود بهتر فضای پرو خالی شهری و منظر فضای سبز به دلیل همخوانی فضای سبز معابر با فضای سبز خصوصی منازل.
۹. ایجاد کریدور برای تهویه بهتر و تلطیف هوا در فضاهای شهری خصوصا با توجه به هوای گرم و خشک استان .
۱۰. حل مشکل سایه اندازی و کاهش مشرفیت در آپارتمانها.
۱۱. استفاده مناسب از فضاهای نیمه خصوصی و واحدهای همسایگی در جهت دست یابی به فضای یکدست به منظور امکان تقویت حس شادابی و سبزینگی پیوسته با حاشیه سبز خیابانها.
۱۲. ایجاد طراحی های مطلوب مبلمان شهری با همکاری ساکنین و بهره مندی از فضاهای نیمه خصوصی و عمومی.
۱۳. وجود فضای سبز پیوسته عایقی است برای کاهش آلودگی صوتی ناشی از تردد وسایل نقلیه در شوارع.

موانع احتمالی :

به نظر می رسد که تنها مانع در خصوص بناهای جنوبی باشد که سعی دارند از نور دو جهت ساختمان در معماری استفاده نمایند که این مهم نیز در صورت رعایت سطح اشغال و نیز توجه به اقلیم ایران ، خصوصا مرکز آن که روزهای آفتابی آن بسیار است و نیز صرفه جویی که در مصرف انرژی در پی خواهد داشت قابل اغماض و توجیه است. و یا ممکن است تردد بانوان در شبها به دلیل احساس عدم وجود نگاه به شوارع با مخاطره همراه باشد.

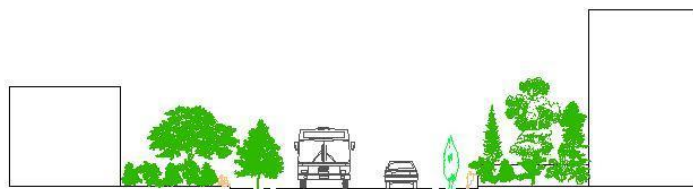
نحوه اجراء:

پیشنهاد می شود این ایده ضمن بررسی کارشناسانه به صورت مرحله ای از طرحهای جدید مانند شهرکهای جدید و تفکیکهای قطعات بزرگ آغاز و سپس در خیابانهای اصلی و شریانی اعمال گردد و به مرور در درون کلیه بافتهای شهر و روستا اجرایی شود.

کارشناس ارشد شهرسازی و عضو هیئت مدیره

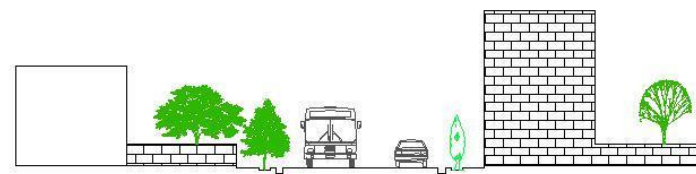
سازمان نظام مهندسی استان قم

حالت مطلوب شهری

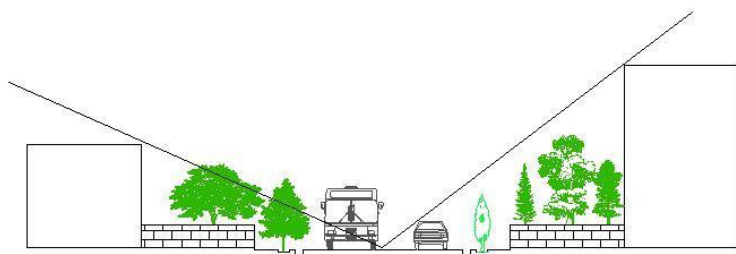
فضای سبز پیوسته

حالت نا مطلوب شهری

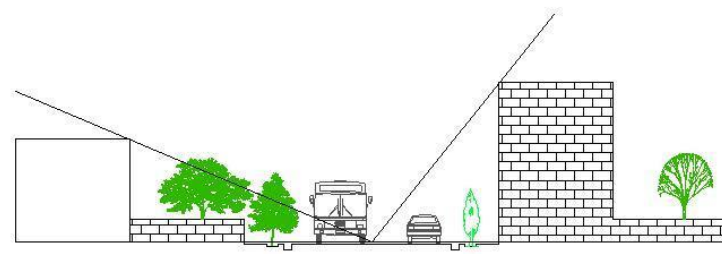
فضای سبز ناپیوسته

حالت مطلوب شهری

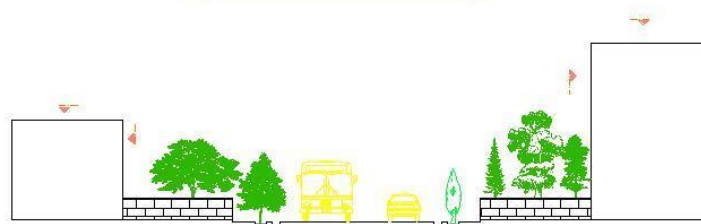
خط دید مطلوب شهری

حالت نامطلوب شهری

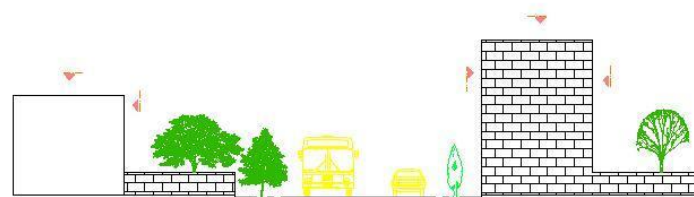
خط دید نامطلوب

حالت مطلوب شهری

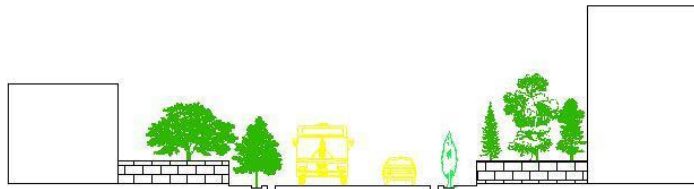
کاهش انرژی

حالت نامطلوب شهری

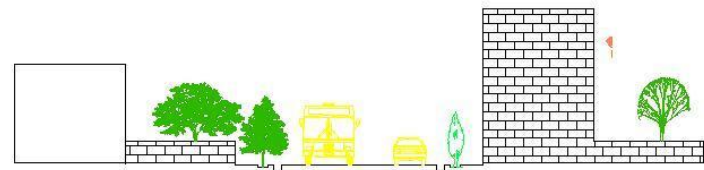
اتلاف انرژی

حالت مطلوب شهری

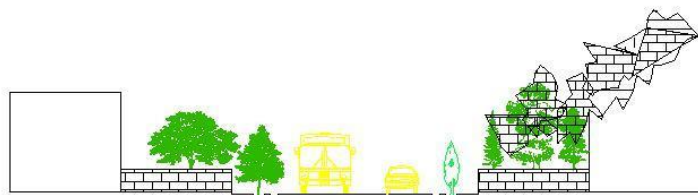
کاهش هزینه نما کاری

حالت نامطلوب شهری

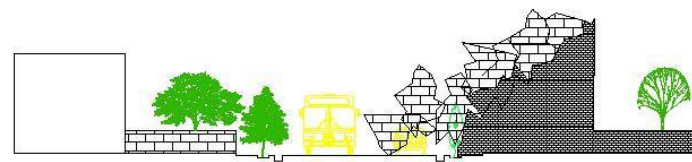
نما کاری اضافی

حالت مطلوب شهری

باز بودن معابر در هنگام حوادث

حالت نامطلوب شهری

مسدود شدن معابر در هنگام حوادث